

1884

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, NOWEMA 13, 1884.

“TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1880.”

He Panuitanga ki nga tangata e whai take ana ki te whenua kia mohiotia ai te wahi me te ra e tu ai te Kooti hei Whakawa i o ratou Take.

NA, he Panuitanga nga tenei kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga take me ana ai i te rangi tuatahi i raro nei, ki nga piiri whakawa e ana i te rangi tuarua, ka whakawakia a te take nga tangata no ratou, ko te Kooti Whenua Maori ki Whakawa hei take i te tangata katoa e whai tikanga ana mo te whenua me heke ki runa.

Ka oti te whakawa, ka puta te Tiwhaketi ki te hunga i kitea tana tika e te Kooti: heoi ano, he tiro whakawakanga tenei: e kore rawa e tika kia peke ai he tahi tangata ki muri. Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruri ki te Tari o te Kai-whakawa Tuturu i Awaniui.

NA FERET,
Rehita.

Kooti Whenua Maori,
Kihipane, Nowema 5, 1884.

Nama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga Whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.	Nama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga Whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.
1	Tuta Nihoniho, Reupena Te Ana, Tatana Ngatawa, Apirana Tatua, Wi Turehu, Wireimu Te Urupa, me etahi atu	Te Whakauranga, e tata ana ki Whareponga	Motu, Pakapakarau, Tapirimoko, Pukemauri, raina o Papatipu, raina o Waitahata, Ngaupoho, Miringakei, ka rini ki Motu.	5	Tuta Nihoniho, Reupena Te Ana, Herewini Tamahori, H. Hapai, me etahi atu	Paracroa, e tata ana ki Waimatai	Waimatai, Te Whana, Mihirau, Tatara o Tamarere, Te Huruatekotiri, Makomako, Te Mata, Taurangakoti, Mataka, ka rini ki Waimataia.
2	Tuta Nihoniho, Reupena Te Ana, Wi Parata, Tatana Ngatawa, Apirana Tatua, Wi Turehu, Wireimu Te Urupa, me etahi atu	Maungawaru, e tata ana ki Whareponga	Te Whakararunga o Tapaka, Te Mahumu, Ratahi, Paotahi, Kokopumataura, Te Wahanga, taha tonga o Maungawaru, Kopunuiwai, Te Apiti, Motu, Miringakei, raina o Huiarau, ka rini ki te timatanga.	6	Tuta Nihoniho, Reupena Te Ana, Horomona Hapai, Erueti Rea, Tamihana Kakano, me etahi atu	Paracroa, e tata ana ki Waiapu	Makomako, Tatara o Tamarere, Mihirau, Te Whana, Waimatai, Te Mata, ka rini ki Makomako.
3	Tuta Nihoniho, Tamihana Kakano, Reupena Te Ana, me etahi atu	Paracroa, e tata ana ki Whareponga o Waiapu	Waimatai, Te Whana, Mihirau, Tatara o Tamarere, Te Huruatekotiri, Makomako, rini ki Waimatai.	7	Hana Ngahua	Wharekahi, e tata ana ki Waiapu	Ka tinata Te Rahui, ka haere Te Waipuna, Parawa, eke noa ki runga o Pariowairaka.
4	Tuta Nihoniho, Renata Hape, Iori Te Ori, me etahi atu	Puke toro me Kotorapaia, e tata ana ki Whareponga	Taurikere, Mataotao, Te Mataa, Ngawehenga, Tutaeironui, Tihiti o Poutaru, Te Paruparu, Raenui, Taurimata o Muioza ka rini ki te timatanga.	8	Hana Ngahua	Otengahupu, e tata ana ki Waiapu	Ka tinata i Otengahupu, rere tonu, eke noa ki Kahitara, tae noa ki Oruru, puta noa ki Maakatote whiti noa ki Pukemanuka.
				9	Hemi Tawhono, Ihia Ingoa, Mere Kabene, Noheawa Tuhana, Pira, Watene, Ketu, Mereana, Ani Topoka, Katerina, Pipi Tawhono, Te Kone, Renata, Mohi, Rawiri, Kane, Mere Paku, Rahua, me etahi atu	Te Parakiri, e tata ana ki Te Kawakawa	Waingane, Te Mangakari, Te Kaitihorehore, Te Korokoro, ka ahua ki uta, Te Atnakairoa, Te Parakiri, Orahiri, Taingaowehiwehi, ka ahua whakawaho, Hikutuna, Te Maungastokorehe, Te Rua Korako, Tahurimu, a, Te Awakari, Waingane.
				10	Te Hira Ingoa, Hara-tiera Tamahine Moana, Ihaka Tapatu	Taka paunarau, e tata ana ki Tuparua	Manganatua, Maramakatahi, Te Whina a Tamapure, Te Aruhe a Tunganga, Te Atuareretahi, Tawatutahi, Ngapuakuratau, Te Whakauuaterangiaho, ka rere i roto i Te Waiapokopoko, ka tutuki ki Manganatua.